DE ERFGEZONDHEIDSLEER

DOOR

J. C. NACHENIUS

HAMERREEKS No. 2

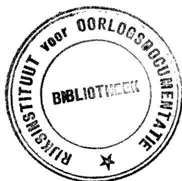
UITGEVERIJ »HAMER« 's-GRAVENHAGE

PRIJS 25 CENT

DE ERFGEZONDHEIDSLEER

DOOR

J. C. NACHENIUS

HAMER

REEKS

2

UITGEVERIJ »HAMER« — 's-GRAVENHAGE

De erfgezondheidsleer is wat het woord reeds zegt: de leer van het erfgezondzijn. Wat is dat? Wij kennen de uitdrukking „erfelijk belast" en bedoelen daarmee, dat een mensch slechten aanleg van zijn ouders heeft geërfd; wij duiden daarmee tevens aan, dat die aanleg erfelijk is en dat hij dezen dus ook aan zijn kinderen zal doorgeven. Met het woord **erfziek** duiden wij nu iets soortgelijks aan; het wil zeggen, dat een mensch de aanleg voor bepaalde erfelijke ziekten van zijn ouders erfde. Ook geesteszìekten kunnen het zijn en ook mismakingen, die wij eigenlijk niet onder „ziekten" rekenen, maar die ook erfelijk kunnen zijn — en daarop komt het aan. Tegenover erfziek staat dan **erfgezond,** dat iets heel anders is dan „gezond" alleen.

Een erfgezonde kan heel goed tijdelijk ziek zijn, maar die ziekte erft hij dan niet over aan zijn nageslacht. Om misvatting te voorkomen, moeten wij er nog op wijzen, dat erfziek niets met besmettelijke ziekten heeft uit te staan. Erfziek en erfgezond wijzen uitsluitend op den **erfelijken** aanleg, die van ouder op kind wordt doorgegeven, ook daar, waar de ziekteverschijnselen b.v. eerst later zichtbaar worden, of alleen bij de manlijke nakomelingen tot uiting komen, of een geslacht overslaan.

Want de wijze waarop dit alles overerft, is soms zeer ingewikkeld en behoort niet tot ons onderwerp, doch tot de erfelijkheidsleer, die een geheel afzonderlijke behandeling noodig heeft.

Wij willen nu in het volgende kort en overzichtelijk omschrijven wat de erfgezondheidsleer voor ons beteekent en welke plichten daaruit voor de samenleving voortvloeien.

Theoretisch en ook practisch kunnen wij twee kanten onderscheiden bij de erfgezondheidsleer: een **negatieve kant**, die het erfelijk zieke en misdadige wil uitzeven uit het volk, en een **positieve kant**, die het erfelijk gezonde en waardevolle naar lichaam en geest hooger wil opvoeren en vooral ook wat het aantal betreft in stand wil houden of vermeerderen.
Men kan niet hooger opvoeren zonder een **ideaal** voor oogen te hebben en dit ideaal is voor ons de Germaansche Noordrasmensch. Zoodoende houdt de erfgezondheidsleer ook verband met de rassenkunde. [1]) Maar zoomin als wij hier de erfelijkheidsleer kunnen behandelen, evenmin behandelen wij hier rassenkunde of het ontstaan en de omschrijving van het Noordras, het ideaal dus. Wat „men" zoo heel in het algemeen onder „de blonde Germanen" voorstelt, is het Noordras.

De vraag is nu deze: kan een volk als geheel **opgevoerd** worden tot dit ideaal? Dus niet: kan het er toe **opgevoed** worden?
De opvoeding kan niet anders dan uit de eenmaal gegeven menschen het beste halen, door in hen het goede te bevorderen en tot ontplooiing te brengen en het schadelijke te leeren inperken en bedwingen. Want de opvoeding kan den erfelijken aanleg niet veranderen en begint bij elke generatie dus weer van voren af aan. Wat voor invloed de opvoeding ook op de ontwikkeling van den vader moge hebben, zijn erfelijke aanleg verandert er niet mee, zijn

1) Daarom wordt het vreemde woord eugenetica, dat wij met erfgezondheidsleer vertalen ook wel met rassenhygiëne weergegeven. Dit woord is echter ook vreemd en bovendien niet juist.

kind wordt er niet anders om geboren. Leiders, geleerden, kunstenaars, zij worden geboren; de opvoeding (in den ruimsten zin des woords) kan alleen aangeboren aanleg helpen ontwikkelen, of...... verwringen en vervalschen.
De erfgezondheidsleer houdt zich echter niet met deze dingen — hoe belangrijk zij ook zijn! — bezig, doch uitsluitend met den **erfelijken aanleg zelf** (overeenkomstig haar naam). Op dezen aanleg bouwt dan de opvoeding voort van enkeling tot enkeling, van geslacht tot geslacht, telkens weer van voren af aan.
In een gezonde samenleving echter zullen beide hetzelfde geestelijk-lichamelijke ras-ideaal voor oogen hebben en zij zullen in wisselwerking staan.
De vraag, of een volk als geheel, wat de erfelijke aanleg betreft, hooger opgevoerd kan worden, kan alleen de erfelijkheidsleer (genetica) beantwoorden.
Wij zien, dat door zifting (selectie, teeltkeus) de erfelijke aanleg van een bevolking aan wijzigingen onderhevig is. 2)
De erfgezondheidskunde wil nu deze wijzigingen beïnvloeden, leiden, in een bepaalde richting doen werken.
Zoo goed als de erfgezondheidsleer er dus van uitgaat, dat er een rasideaal is, waarheen zij streeft — een ideaal, dat de rassenkunde ons bewust maakt en wetenschappelijk tracht te omlijnen —, zoo goed gaat zij er van uit, dat dit ideaal bewust benaderd kan worden door ons toedoen. De erfelijkheidsleer bewijst, dat dit mogelijk is en geeft aan, langs welke wegen dit ideaal benaderd kan worden. Willen wij die wegen in één woord samenvatten, dan is dat

---

2) Wanneer b.v., om een **theoretisch** voorbeeld te noemen, een bepaald raselement in die bevolking door allerlei invloeden een geringer aantal kinderen krijgt dan voor de instandhouding nu eenmaal voorwaarde is, dan sterft dat element langzaam uit. Zoo kan ook de erfelijke vatbaarheid voor bepaalde ziekten uitsterven, wanneer steeds de dragers van die erfelijkheid, voordat zij zich voldoende konden voortplanten, sterven.

selectie, of wel **zifting** (want ook hier geven wij de voorkeur aan een Nederlandsch woord).

Wat is zifting?

In een bevolking heeft steeds zifting plaats. Een bevolking is een verscheidenheid en in die verscheidenheid planten zich bepaalde elementen rijkelijk voort, andere zoo weinig dat zij uitsterven. Zifting is in laatste instantie steeds een vraag van **geboorten,** van overschot of tekort, waardoor de verhoudingen in die verscheidenheid veranderen. De natuur zeeft het minder levensvatbare uit; de fokker zeeft zijn fokmateriaal en noemt het teeltkeus, maar ook oorlogen, ziekten, vormen van samenleving (als stad-land) oefenen een ziftende werking op een bevolking uit.

Wanneer wij nu een ideaal voor oogen hebben, kunnen wij spreken van een **zifting ten goede** en een **zifting ten kwade** (ook wel contraselectie genoemd).

Alle zifting, welke het benaderen van het ideaal bevordert, is dan zifting ten goede. De maatstaf is dus ook hier het Noordras en derhalve niet algemeen menschelijk, niet „absoluut". Een ander ras legt een anderen maatstaf aan. Want het gaat bij de erfgezondheid niet alleen om de geestelijk-lichamelijke gezondheid, niet alleen dus om de bestrijding van erfelijke ziekten, maar daarnaast en daarboven om de benadering van het ideaal, of, zooals wij zeiden om een positieve taak, naast de negatieve, een bouwende, naast een afbrekende.

Voor een duidelijk begrip is het noodig, deze twee afzonderlijk te behandelen. De negatieve valt zelf echter ook weer in tweeën, zoodat wij krijgen:

de taak negatief I — afbrekend.
de taak negatief II — voorkomend.
de taak positief — opbouwend.

DE TAAK, negatief, I (afbrekend)

Hieronder verstaan wij allereerst het uitzeven van het ziekelijke en misdadige, al het bepaald **minderwaardige,** echter alleen **voor zoover het erfelijk is!**
Wij kunnen daarbij niet te werk gaan als een fokker in een hoenderpark en het onbruikbare om hals brengen. Wij kunnen het onbruikbare ook niet uit de samenleving bannen en over de grens jagen. Er staat slechts één weg open: de voortplanting voorkomen.
Wat is de gang van zaken thans? De erfelijk minderwaardigen worden in sanatoria en gestichten naar alle regelen der kunst opgelapt; dikwijls slechts tijdelijk. Na langer of korter tijd keeren zij vaak naar deze inrichtingen terug, doch nu als vaders en moeders van een vaak talrijk kroost, dat drager is van dezelfde minderwaardigheid. Wat bij in den natuurlijken staat levende wezens door de natuur onherroepelijk wordt uitgezeefd, door het van de voortplanting uit te schakelen, houden wij bij den mensch kunstmatig in stand; wel niet „opdat" het zich voortplante, maar toch met dit gevolg. De geest van dezen tijd — door een verkeerd begrepen Christendom hierin sterk beinvloed — gebiedt het zoo.

Wie echter uitgaat van het beginsel „algemeen belang gaat boven persoonlijk belang" kan hierin niet berusten. Wordt het algemeen belang dan zoo zeer geschaad? Het bezinksel der samenleving kost ongehoorde sommen aan de gemeenschap. Om één voorbeeld te noemen: omstreeks 1930 kostte in Duitschland een normaal schoolkind per jaar 120—150 Mark; een „Hilfsschulkind" 250 Mark en een gestichtskind 900 Mark. Dat is nog niet het ergste.

Volgens prof. Lenz zouden zwakzinnigen, idioten, geestes-zieken, epileptikers, psychopathen en andere geestelijk minderwaardigen ongeveer 10% van de bevolking uitmaken. Daarbij komen dan nog de blinden, doofstommen, lichamelijk minderwaardigen, nog eens 10%. Voor een groot deel zijn deze „**erfelijk** belast". De ergste vormen planten zich gewoonlijk niet voort, maar juist de minder zwaar „belasten„ vormen 't groote gevaar door hun nakomelingschap. Mogen zij zich ten koste en op kosten van de gemeenschap blijven vermenigvuldigen? Hebben zij niet de „ethische" plicht tegenover samenleving en volk, te zorgen, dat zij hun minderwaardigheid niet voortplanten? En moet de staat hier niet ingrijpen?
De christelijke kerken maken veelal nog bezwaren. Zoo goed als zij tegen het heliocentrische wereldbeeld 3) waren, zijn zij thans tegen de nieuwe inzichten op dit gebied, waar hun leer nog niet bij aangepast is, of liever, nog niet kan aangepast zijn, daar het nieuw is.
Niemand kan het een gezonde toestand vinden, dat deze minderwaardigen ten koste van het werk van een heele staf van meerwaardigen worden opgevoed en grootgebracht, om tenslotte zelf toch niet in staat te zijn vruchtbaar werk in de samenleving te verrichten, laat staan scheppend te arbeiden.
Want erfelijke ziekten en erfelijke minderwaardigheid op geestelijk gebied kunnen niet genezen worden in den waren zin des woords — wij kunnen ze voortkweeken of uitroeien — wij doen het eerste.
Wat doet de gemeenschap, wanneer er een huwelijk wordt gesloten, waarvan wij tevoren kunnen zeggen dat er idioten en minderwaardigen, prostitués en misdadigers

3) De voorstelling dus, dat de aarde niet plat is en niet het middenpunt van het heelal, doch dat de zon het middenpunt is, tenminste van „ons" stelsel.

uit zullen voortkomen? Dan brengt zij geld op en stelt meerwaardigen ter beschikking om dit proces te bevorderen.

Sterilisatie is het afdoende middel om van de voortplanting uit te sluiten. Natuurlijk kan ook tot afzondering worden overgegaan, doch dit is dikwijls hard voor de betrokkene en duur voor de gemeenschap.

Sterilisatie beteekent voor den man een zeer onbeduidende operatie, waarvoor hij geen dag uit zijn werk hoeft, voor de vrouw iets ingrijpender, doch niet gevaarlijk. 4) Door deze operatie wordt de paring niet onmogelijk gemaakt, alleen blijft de bevruchting achterwege, daar de kanalen, waarlangs de manlijke of vrouwlijke geslachtscellen zich vóór de bevruchting bewegen, onderbroken worden. In tegenstelling met castratie heeft deze operatie geen verdere gevolgen.

Het is gebleken, dat in de meeste gevallen de patienten of misdadigers zelf, of wel hun ouders of voogden, dit ingrijpen wenschen, waardoor zij weer in vele gevallen in de samenleving kunnen worden opgenomen.

Niet „erfgezond" zijn is op zich zelf geen schande, maar lot, „nood-lot", dat wij hebben te aanvaarden. Het is veeleer schande er een jong geslacht mee te belasten door zich voort te planten.

Tot zoover de sterilisatie. In hoeverre die aangevuld of gedeeltelijk vervangen kan worden, laten wij in dit overzicht buiten beschouwing. Hoofdzaak is, dat er wegen gevonden worden om bij erfelijk minderwaardigen de voortplanting te voorkomen.

---

4) De eerste sterilisatie werd bij een vrouw in 1897 te Heidelberg toegepast. Van 1899—1907 in Indiana (N.-Amerika) bij 176 strafgevangenen. Tot 1930 werden in 23 Staten van N.-Amerika 10833 personen gesteriliseerd, ongeveer evenveel vrouwen als mannen.

Nu moet dus allereerst de vraag gesteld worden: wie zijn erfelijk minderwaardig? Wij rekenen daaronder: 1) zij die met een bepaalde erfelijke ziekte (of aanleg daartoe) zijn belast; 2) de „minderwaardigen" in den alledaagschen zin des woords, dus a-socialen, drankzuchtigen enz.
Minderwaardig wil hier dus alléén zeggen: van minder waarde voor de gemeenschap om zich voort te planten; of in de ernstige gevallen zelfs van groot gevaar. Echter steeds weer voor zoover dit alles erfelijk is.
Van een groot aantal ziekten is de „erfgang" bekend en een groot aantal misdadigers komt voort uit sibben van misdadigers en prostitués. (In Duitschland zijn in de wet van 1933 acht erfelijke ziektes opgenomen.) Het is niet mogelijk altijd met absolute zekerheid vast te stellen, of **erfelijke** minderwaardigheid in het spel is. Dit is echter van geen enkel belang, want is het niet even ongewenscht, dat minderwaardige menschen — het zij dan lichamelijk of geestelijk — kinderen krijgen, kinderen die daardoor meestal in de meest ongunstige omstandigheden opgroeien? En wat zou bedenkelijker zijn, dat wij een paar dozijn misdadigers te veel steriliseeren, of eenige duizenden te weinig!
Zooals reeds gezegd, meestal hebben de betrokkenen geen bezwaar tegen sterilisatie, maar toch moet de vraag onder de oogen worden gezien, of de staat tot sterilisatie kan overgaan, ook tegen den wil van den minderwaardige, (in de Duitsche wet heet het „kann sterilisiert werden", niet „musz").
Onze tijd staat anders tegenover deze soort vragen, dan de tijd die achter ons ligt. De vraag is deze:
staat het den enkeling vrij, naar eigen willekeur, erfelijk minderwaardigen voort te brengen, of heeft de vrijheid hier een grens aan de belangen van gemeenschap, volk en ras?

Wanneer de kerken principieele bezwaren maken tegen het steriliseeren hunner belijders, zou de staat er eventueel genoegen mee kunnen nemen, indien zij op eigen kosten voor afzondering zorgden.

DE TAAK, negatief, II (voorkomend)

Terwijl I uitsluitend over erfelijken aanleg handelt, afgezien van alle ras, moeten wij hier uitsluitend over ras spreken. Wanneer wij een ras-ideaal opstellen, behoort het zeker tot de erfgezondheidsdienst er voor te waken, dat niet vreemd ras in ons volk ingekruist wordt, met name geen Joodsch en niet te vergeten koloniaal, dus niet-Europeesch ras.

Het opstellen van een ideaal voor samenleving en kultuur heeft alleen dan zin, wanneer er in de toekomst dragers voor dat ideaal zullen zijn. Want niet de abstracte „ideale" samenleving en beschaving voor een even abstracte „menschheid" zoekt het nationaal-socialisme te verwezenlijken, maar een samenleving en kultuur overeenkomstig den aard van den Noordras Germaan. Maar dan heeft die ook alleen zin en bestaansmogelijkheid, zoolang er nog van die Germanen zijn, die zulk een samenleving vormen, in stand houden en voortbouwen kunnen. Hoe groot de gevaren op dit gebied zijn bij een achteruitloopen der geboorten, zullen wij hierna zien (men denke aan Frankrijk!). Eenmaal opgenomen vreemd bloed raken wij ook niet gemakkelijk meer kwijt, daar een volk nu eenmaal geen hoenderpark is.

De staat kan de hier bedoelde raskruisingen 5) kortweg

5) Wij willen dit „gemengde huwelijken" noemen en meenen dat het woord hier meer inhoud heeft, dan wanneer wij er mee aanduiden, dat man en vrouw uit verschillende kerkgenootschappen stammen.

verbieden en zal dat o.i. ook moeten doen. Doch deze maatregel moet gedragen worden door den wil en het inzicht van de besten in het volk en van daar uit door een steeds grooter aantal.
Hier ligt een geweldige taak voor de opvoeding en het onderwijs.

DE TAAK, positief, (opbouwend)

Wat voor het negatieve reeds gold, de medewerking en het inzicht van de bevolking naast de wettelijke bepalingen, staat hier op de eerste plaats.
Zooals in alle dingen, is het positieve het eenige waar het op aankomt en ontleent het negatieve zijn beteekenis alleen aan dit positieve doel. Wij breken af, om op te bouwen. Op het terrein van het lichamelijke alléén, vinden wij hetzelfde bij den fokker en kweeker. Die heeft ook een ideaal voor oogen. Heeft hij een hoenderpark met een bevolking van wel is waar tamelijk verwant ras, maar toch weinig doorgefokt, dan zal hij — negatief — al het ziekelijke opruimen en geen vreemd ras inbrengen. En dan gaat hij fokken. Maar hij kan die bevolking niet als geheel hooger opvoeren (b.v. wat de eierproductie betreft); hij neemt de besten uit de besten voor de verdere teelt en doet de rest weg. Dit kan bij een menschenbevolking natuurlijk nooit gedaan worden. Daar is er maar **één** weg om den erfelijken aanleg hooger op te voeren en dat is het vormen van **uitgelezen edele sibben** in de bevolking. Uit deze sibben zullen dan op den duur steeds weer de leiders op alle gebied kunnen voortkomen, met onfeilbare zekerheid. Wanneer dan de voortplanting van deze „meerwaardigen" bovendien sterker is dan van de rest en wanneer de minderwaardigen van de voortplanting worden uitgesloten (sterilisatie), dan — maar ook dan alleen! — kan

de erfelijke aanleg van een volk hooger opgevoerd worden naar het ideaal toe.

De erfelijkheidsleer onderscheidt:

1. **erfelijke aanleg („wezen")**
2. **invloeden der omgeving**

De invloeden der omgeving vat men wel samen in het woord milieu. De **verschijning** is het product van wezen en omgeving.

De erfgezondheidsdienst werkt aan den „erfelijken aanleg", het wezen; de opvoeding is een der belangrijkste „invloeden der omgeving"; samen bepalen zij de „verschijning", het eindproduct, doch op geheel andere wijze. Het „wezen" toch is het primaire. Verbastert en ontaardt een bevolking naar zijn wezen, zijn erfelijken aanleg, dan kan geen opvoeding daar iets meer aan doen, dan gaat de kultuur onherroepelijk te gronde. (Dit leert de rassenkunde in verband met de geschiedenis, waar zij het verband tusschen ras en kultuur nagaat).

Het geboortenvraagstuk.

De taak kan alleen volbracht worden langs den weg der zifting (teeltkeus, selectie) en dit is in den grond der zaak een vraag van overschot of tekort van geboorten bij de verschillende groepen onderling.

Heel in het algemeen gezien heeft er steeds zifting plaats in dien zin, dat meer begaafden opstijgen en minder begaafden afdalen op de sociale ladder. Dit is normaal en heeft de eeuwen door zoo gewerkt (ook al was er meer gebondenheid aan de „laag" waar men eenmaal toe behoorde). Het Nationaal-Socialisme wil het kruiwagensysteem opruimen en dit proces versterken.

Terecht!

En toch is er een geweldig gevaar aan verbonden, wan-

neer niet op het thans hier te behandelen vraagstuk gelet wordt.
Deze zifting is n.l. bij den huidigen stand van zaken een zifting ten kwade. Want wat zien wij gebeuren? De meer begaafden, meer intelligenten, meer bewegelijken stijgen op, komen in sociaal hoogere lagen en.... sterven uit. Dit is **roofbouw** van de ergste soort! Zoo zeven wij stelselmatig begaafdheid uit en deskundigen hebben nagegaan dat het in ontstellend korten tijd onherroepelijk met onze kultuur gedaan zal zijn, als dit zoo doorgaat. Wanneer bij hoog en laag de voorplanting even gezond is, wanneer bovendien bij laag de kindersterfte grooter is, ja — dan werkt deze zifting zelfs ten goede, doch zoo is het niet meer. Wanneer wij ons volk **gelaagd** denken, dan blijkt uit de statistieken, dat zelfs iedere laag op zich zelf „boven" minder kinderen heeft dan „onder".
Uit „Differential fertility in the Netherlands" door Dr. H. W. Methorst, 1935, nemen wij van de groote tabel van 52 groepen (blz. 42 en 43) de volgende gegevens over:

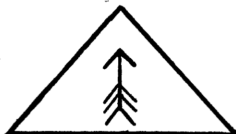
	Levendgeborenen in huwelijken tusschen: 1910-06	1905-01	1900-96	1895 en d.v.	% 6)
1. Intellectueelen zonder lagere ambtenaren en onderw. L.O.	3.2	3.3	3.5	4.2	76.2
2. intellectueelen + deze groepen	3.4	3.6	3.8	4.8	70.8
3. arbeiders (4 inbegrepen)	5.7	6.3	6.9	7.6	75.0
4. steenbakkers (laagste groep der arbeiders)	8.2	7.9	7.9	8.5	92.9

6) Het % geeft aan de achteruitgang van de groepen in 1910—1906 in vergelijking met 1895 en vroeger.

Wil een bevolking als de onze, of een groep daarin zich naar aantal in stand houden, dan moeten er per gezin ongeveer 3.15 kinderen geboren worden; vier kinderen is dus een toename van de groep. Zoo bezien spreken de cijfers van deze tabel een ernstige taal; zij bewijzen den roofbouw aan ons volk. Want de onderste lagen zijn niet maar een onuitputtelijke bron van begaafden. Onderzoekingen op dit gebied hebben het tegendeel aangetoond. Schematisch kunnen wij het volk als een pyramide voorstellen en krijgen dan dit beeld:

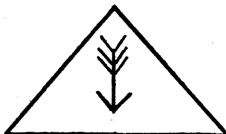
I

zooals het is: de onderste lagen vullen het tekort bij de bovenste aan, om dan uit te sterven.

II

zooals het moet worden: de bovenste lagen hebben overvloed. Strenge zifting kan doorgevoerd worden; de onderlagen worden verbeterd.

Bij I gebeurt dus het volgende: de bovenste lagen, die in het algemeen de leiding hebben, houden zichzelf niet in stand, maar sterven voor een groot deel uit. Zij worden aangevuld uit de besten (dat is tenminste het „ideaal") van lagere lagen, die op hun beurt na langer of korter tijd uitsterven. Zoo zeven wij het beste er uit, zoo maken wij ons schuldig aan roofbouw.

Bij II is het andersom: de bovenste lagen hebben een overvloed van kinderen, meer dan voor het bezetten van de posten op allerlei gebied noodzakelijk is. Een gedeelte vloeit dus af naar lagere lagen, deze bevruchtend en versterkend. Nu worden deze lagen, ieder voor zich, **„opgevoerd"** tot meerder waarde. Bij dit proces kan de zifting steeds strenger worden, waardoor dan weer de bovenste lagen hooger opgevoerd worden.

Wij zien dus bij I een opgebruiken van het beste; bij II een vermeerderen van het beste, in **alle** lagen. Dat is wat wij onder opvoeren (in tegenstelling met opvoeden) verstaan. Het behoeft wel niet gezegd, dat een en ander hier schematisch is weergegeven en in de werkelijkheid zeer ingewikkeld is.

Dat inderdaad de meer begaafden in doorsnee (!) veel sterker in de hoogere lagen vertegenwoordigd zijn, is bij onderzoekingen op zeer groote schaal in verschillende landen gebleken. Haast grappig is het volgende: In het algemeen bestaat er zeer zeker verband tusschen grootte der hersenen (oppervlakte) en begaafdheid. Maar wat wij niet zouden denken, ook tusschen deze groot‘e en de sociale stand. Pfitzner heeft er op gewezen, dat alleen van de duurdere hoeden groote nummers worden vervaardigd en van de duurste alleen maar de grootste nummers. Dit wijst er dus op, dat naar verhouding in de hoogere lagen, dus de hoogere welstandsklassen, ook de meerdere herse-

nen zitten. Naar verhouding en in het algemeen, dat spreekt van zelf!
Van het heele rijtje van Pfitzner geven wij hier alleen het eerste en het laatste:

prijs der hoeden	gemiddeld nummer	grootste nummer
3 Mark	54	56
24 Mark	58	61

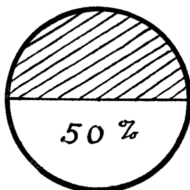
Dat ook het zuiverder Noordras in de hoogere lagen en bij de meer begaafden sterker vertegenwoordigd is, wordt door de raskundigen bevestigd.
Dikwijls wordt de fout gemaakt, dat naast de geboortecijfers de sterftecijfers worden genoemd en dan het overschot berekend. Dit overschot is bij ons nog gunstig, doch het is schijn, zooals Prof. L. van Vuuren in „Een waarschuwend woord" duidelijk heeft aangetoond (ook in het buitenland heeft dit verschijnsel de volle aandacht). De fout is, dat de factor der veranderde levensduur wordt veronachtzaamd. De **levensduur** is den laatsten tijd belangrijk verlengd, en daardoor verandert de „bezetting van de leeftijdsklassen" waar de bevolking uit is opgebouwd, want het sterftecijfer daalt. Doch slechts tijdelijk. De groei is dus schijn, het is geen groei van jong leven, geen vermeerderde voortplanting, maar slechts vermeerdering door z.g. „veroudering". Aan de hand van de „gezuiverde" geboorten- en sterftecijfers komt hij tot de slotsom: ons volk is met toenemende snelheid bezig te verouderen (blz. 53); ons volk is reeds zeer dicht genaderd tot het stationaire stadium (blz. 45).
Na korten tijd zal ons volk als geheel dus niet alleen afnemen — maar wat veel en veel erger is: het zeeft ook nog begaafdheid uit. Dit moge uit een tabel van prof. Steinmetz, aangehaald door Siemens, blijken: 7)

7) Het jaartal is bij deze tabel niet opgegeven.

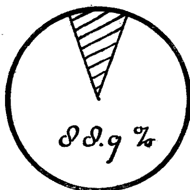
Gemiddeld aantal kinderen in Nederland bij:

laagste welstandsklas	5.4
hoogste welstandsklas	4.3
het gemiddelde	5.2
kunstenaars	4.3
hoogste ambtenaren en generaals	4.0
Universiteitsprofessoren	3.6
23 van de grootste kunstenaars en geleerden	2.6

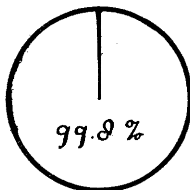
Het volgende theoretische schema moge het gevaar nog eens duidelijk maken:

na 100 jaar

na 300 jaar

Bij een als cirkel voorgestelde bevolking, zijn in den aanvang 2 gelijke groepen, die niet mengen. De gestreepte groep heeft 2, de andere 4 kinderen per gezin. Na 300 jaar is de eerste nagenoeg uitgestorven. (naar Lenz). U kunt zich dit schema denken als een bevolking van blanken en zwarten (b.v. in Zuid-Afrika) of als een Roomsch en een Protestant gedeelte of hoe u wilt. In werkelijkheid heeft gewoonlijk wel vermenging plaats, waardoor het beeld ingewikkelder wordt en als gevolg het gevaar minder opvalt. Het is er daarom even goed.

Dit achteruitloopen der geboorten begon in Frankrijk omstreeks 1820 op het platteland; in Stockholm hadden tusschen 1919 en 1929 de arbeiders minder kinderen dan de meer gegoeden; in het algemeen begon het in N.W. Europa omstreeks 1870. In ieder geval is bij ons de stad voorgegaan en gaat nog voor en is ook bij de hoogere welstandsklassen de achteruitgang het grootst.

Een klein staatje uit Methorst moge dit aantoonen. Het gaat om een onderzoek van 1928 over de steden A'dam, R'dam, Utrecht en Dordrecht en 103 kleinere plaatsen (4000—10.000 inw.) over alle provincies.

moeders godsdienst	gemiddelde der levend geborenen	
	stad	land
Protestant	3.3	4.0
Roomsch	4.0	5.7
Joodsch	2.8	2.8

In het algemeen blijkt uit gegevens van Duitschland, dat de achteruitgang der geboorten bij de Roomschen later inzet; ook bij ons. Merkwaardig is, dat de Joden in stad en land gelijkelijk uitsterven; men kan zeggen: ze leven op het land als stedelingen.

Wij hebben gesproken over den terugloop der geboorten wij hebben gezien dat dit daar het sterkst is, waar het juist het grootste gevaar oplevert, zoodat ons volk op den duur naar quantiteit en qualiteit, naar aantal en gehalte achteruit moet gaan.
Het verschijnsel der terugloopende geboortecijfers nemen wij overal waar. Wat is de oorzaak? Dat dit terugloopen in hoofdzaak op **geboortebeperking** is terug te voeren staat vast, maar het is uitermate moeilijk de oorzaken op te sporen, en de meeningen loopen zeer uiteen. Zonder twijfel zijn zij van geestelijken aard en spelen materieele oorzaken een ondergeschikte rol. Om het kort — zij het ook vaag — te zeggen: het is een veranderde mentaliteit, een veranderde levenshouding, misschien zelfs wereldbeschouwing; het is de „kapitalistische" mentaliteit, zegt van Genechten. 8)
Het is dus een verschijnsel van den laatsten tijd.
Natuurlijk spelen economische factoren als: lange leertijden, dus late huwelijken; duur leven om den stand z.g. op te houden; dure opvoeding voor de kinderen enz. ook een rol en werkte de materieele bloei in N.W. Europa met zijn ongekende kansen om hooger op te komen dit alles weer in de hand.
Maar in de eerste plaats komt die geesteshouding, waarbij de voortplanting uit de sfeer van het onbewuste en vanzelfsprekende, overging in de sfeer van het verstandelijk beredeneerde en het bewuste.
Onze taak is daarom in deze tweeledig:
1. allereerst het omzetten van de mentaliteit;
2. daarna en daarnaast het scheppen van omstandigheden, die het mogelijk maken, juist in de bovenlagen een grooter aantal kinderen groot te brengen.

8) Nieuw Nederland 2e jrg. no. 11. R. van Genechten behandelt dit vraagstuk en geeft grafieken van de „veroudering".

Beide is noodzakelijk, maar wij moeten niet denken, dat wanneer aan 2. is voldaan, 1. van zelf komt!

Tegenover de levensvervlakking moet komen levensvreugd; tegenover het doelloos, egocentrisch individualisme, het groote gemeenschappelijke doel, de taak van de instandhouding en opvoering van het ras.

Dus niet meer de enkeling als doel in zich zelf, maar de enkeling tevens — neen, in de eerste plaats — als schakel in sibbe, volk en ras. Wanneer deze omwenteling in den geest van de besten uit ons volk zich heeft voltrokken, eerst dan kunnen de uitgelezen edele sibben gaan ontstaan, waarop nog alle Indogermaansche kulturen gegrondvest waren.

Wat onbewust en natuurlijk was, zal thans bewust en met vasten wil moeten worden doorgevoerd. Wie echter zegt, dat dan de liefde en het gevoel tekort komen, kent het Noordras niet.

Dit ras is het eigen, in deze uitersten te leven, zijn heele aanleg brengt dit mee. Deze nieuwe houding tegenover de voortplanting zal het leven niet vervlakken, maar nieuwen inhoud geven, zal levensvreugd en heiliging van het huwelijk brengen.

Zooals gezegd, deze bewustwording moet de opvoeding en het onderwijs brengen. Het geschiedenisonderwijs zal doen zien, waarom en hoe de aan ons verwante Indogermaansche kulturen ten onder gingen — móesten gaan, door uitsterven en daarna verbastering met vreemd bloed. Het biologisch onderwijs zal de grondslagen der erfelijkheidsleer en rassenkunde moeten bijbrengen, opdat ons volk de mogelijkheden leert begrijpen. En dan zullen wij na het begrip, de verantwoordelijkheid en den wil moeten wekken.

Wij spraken van een **gelaagde** bevolking. Wij willen dit

allerminst opheffen. Van afgunst behoeft nergens sprake te zijn, want het is **aller** belang dat alle lagen gezond zijn. Wij dwalen hiermede echter van ons eigenlijke onderwerp af.

Het is ook **aller** belang dat het Noordras als ideaal wordt opgesteld, want niet alleen is onze kultuur van oudsher Germaansch en dus in den geest van het Noordras, maar de Europeesche rassen die ook een bestanddeel van ons volk uitmaken, zijn nooit elk voor zich een overwegend element. Het grootste, n.l. het Oostras, heeft zoo ver ons oog in de tijden der oudheid kan doordringen ook geen eigen kultuur ontwikkeld. Hoe zou het onze taak kunnen overnemen? En al kon het dat, zelfs dan zou de gezonde, natuurlijke drang die in alle leven is, n.l. zich te handhaven, ons niet toestaan te capituleeren.

Wanneer de wil tot instandhouding is gewekt, de begeerte tot edele uitgelezen sibben groeit, dan moet de staat zorgen voor de mogelijkheden om dit te verwezenlijken, m.a.w. zij moet aan **geboortepolitiek** doen.

Echter nooit zoo dat zij streeft naar bevolkingstoename zonder meer, maar naar toename van het meerwaardige en inperking van het minderwaardige. Zij zal er van moeten uitgaan, dat een meerwaardige van meerdere waarde voor het volk is wanneer hij niet opklimt en veel meerwaardige kinderen achterlaat, dan wanneer hij opklimt en uitsterft, waardoor zijn meerderwaardigheid voor eeuwig verloren zal zijn gegaan.

De wetgeving zal de voor het Noordras gunstigste levensvoorwaarden moeten scheppen. Bedenkend dat niet de stad maar het land de aard-eigen omgeving is, zullen de uitgelezen sibben voor een groot deel **landelijk** moeten zijn, gebonden aan de **erfhoeve.** De beteekenis van het land en de boerenstand voor al deze dingen kan moeilijk overschat worden.

Het uitlezen, uitziften van de besten zal in school, arbeidsdienst en leger plaats moeten vinden. Nu mag het den schijn hebben gewekt, alsof wij meenden dat begaafdheid alleen den doorslag moet geven. Dit komt, doordat op dit punt statistisch materiaal bestaat en veel gemakkelijker te verzamelen is dan op dat andere gebied, dat zeker niet van minder doorslaggevende beteekenis moet zijn, n.l. het karakter. Naast en zelfs boven begaafdheid staat karakter. en het is niet onmogelijk, dat dit nog heel anders in de verschillende lagen verdeeld is dan begaafdheid.

Tot de materieele voorwaarden behooren o.a.: niet te lange leerjaren voor de meerderwaardigen, opdat zij tijdig kunnen huwen. Een erfrecht, dat den uitgelezen sibben een materieelen grond laat, hetzij als land-, hetzij als ander bezit. Een belastingwezen, dat erkent dat zij, die goede nakomelingschap grootbrengen, aan de gemeenschap het waardevolste schenken. De kinderarmen en kinderloozen moeten daarom lasten dragen, in den vorm van belasting, die zoo veel mogelijk gelijk staan met de lasten, die de opvoeding met zich brengt.
Ook dit is echter een onderwerp dat een afzonderlijke behandeling vergt en in dit algemeen overzicht verder niet op zijn plaats is.

